

**ΠΡΟΤΑΣΗ
ΒΟΥΛΕΥΤΗ ΡΟΔΟΠΗΣ**

ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ

ΙΛΧΑΝ ΑΧΜΕΤ

2020

ΕΙΔΙΚΗ ΑΝΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΑΓΡΟΤΩΝ

ΣΕ ΟΡΕΙΝΕΣ

ΚΑΙ

ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ

Εισαγωγή:

Η ελληνική γεωργία και γενικότερα ο ελληνικός αγροτικός χώρος, αντιμετωπίζει διαχρονικά μία σειρά προβλημάτων διαρθρωτικής φύσης, τα οποία οι δυνάμεις που βρέθηκαν στην εξουσία επιχείρησαν ως επί των πλείστον να τα επιλύσουν με «μερικά» και αποσπασματικά μέτρα.

Τα προβλήματα αυτά απορρέουν αφενός από τις ιδιαιτερότητες του ελληνικού φυσικού περιβάλλοντος, και αφετέρου από τις κοινωνικές, πολιτικές, πολιτισμικές και οικονομικές συνθήκες και συγκυρίες, οι οποίες καθόρισαν σε μεγάλο βαθμό συγκεκριμένες περιόδους της ελληνικής ιστορίας.

Παρόλα αυτά, ο πρωτογενής τομέας της παραγωγής σήμερα, δικαίως θεωρείται παράγοντας κοινωνικής και οικονομικής συνοχής, καθώς συμβάλλει καθοριστικά στην απασχόληση κυρίως των κατοίκων των ορεινών και μειονεκτικών περιοχών της χώρας. **Οι απασχολούμενοι στον πρωτογενή τομέα που κατοικούν σε ορεινές και μειονεκτικές περιοχές αντιπροσωπεύουν περίπου το 61,7% του συνόλου των απασχολουμένων στον πρωτογενή τομέα.**

Η παρακάτω πρόταση αφορά την ενίσχυση των οικονομικά ασθενέστερων αγροτών με μικρές εκμεταλλεύσεις, που δραστηριοποιούνται σε ορεινές και μειονεκτικές περιοχές της χώρας.

1. Ο πρωτογενής τομέας στις ορεινές και μειονεκτικές περιοχές – Ιδιαιτερότητες και προβλήματα:

Η διάρθρωση των γεωργικών εκμεταλλεύσεων στην Ελλάδα είναι προβληματική τόσο εξαιτίας του έντονου και ραγδαία εναλλασσόμενου ανάγλυφου, όσο και εξαιτίας του κατακερματισμού και της μεγάλης διασποράς των Εκμεταλλεύσεων Γης. **Στις ορεινές και μειονεκτικές περιοχές το πρόβλημα επιτείνεται, καθώς το μέσο μέγεθος των εκμεταλλεύσεων είναι σαφώς μικρότερο από τον ήδη εξαιρετικά χαμηλό μέσο όρο της χώρας.**

Οι γεωργικές εκτάσεις που σταδιακά εγκαταλείπονται στη χώρα είναι κυρίως αυτές που βρίσκονται σε ορεινές και μειονεκτικές περιοχές, εξαιτίας της γήρανσης του κατόχου και διαχειριστή της εκμετάλλευσης. Εδώ έχουμε τον υψηλότερο δείκτη γήρανσης καθώς στο 60% περίπου των εκμεταλλεύσεων έχουμε διαχειριστές ηλικίας άνω των 55 ετών. Την ίδια στιγμή η αποκλειστική απασχόληση των κατοίκων των ορεινών περιοχών είναι η γεωργία σε σημαντικά υψηλότερα ποσοστά από αυτά που ισχύουν για το σύνολο της χώρας. Από τη διεθνή βιβλιογραφία έχει τεκμηριώνεται πως υπάρχει στενή σύνδεση των ορεινών και μειονεκτικών περιοχών τόσο με γεωργικές δομές μικρών οικογενειακών εκμεταλλεύσεων που αντιμετωπίζουν τον κίνδυνο της περιθωριοποίησης, όσο και με γεωργικά συστήματα υψηλής φυσικής αξίας και προστατευόμενες φυσικές περιοχές.

Στην ορεινή γεωργία επικρατούν **ιδιαίτερα δυσμενείς εδαφο - κλιματικές συνθήκες**:

- Μεγάλο υψόμετρο
- Έντονες κλίσεις εδάφους. Οι κλίσεις του εδάφους και το ραγδαία εναλλασσόμενο ανάγλυφο δεν ευνοούν την ύπαρξη μεγάλων γεωργικών εκμεταλλεύσεων.
- Φτωχή άρδευση (Στις ορεινές περιοχές, παρά το μεγαλύτερο συνήθως ύψος βροχοπτώσεων, το ποσοστό των αρδευόμενων εκτάσεων φτάνει μόνο το 20,2%, ενώ στο σύνολο της χώρας αρδεύεται το 35,2% των καλλιεργούμενων εκτάσεων.
- Βοσκότοποι κατάλληλοι μόνο για αιγοπρόβατα
- Μικρή βλαστητική περίοδος
- Δεν είναι εύκολο να εφαρμοστούν μηχανικά συστήματα παραγωγής λόγω του τοπογραφικού ανάγλυφου αλλά και της μεγάλης ηλικίας των κατόχων – διαχειριστών των εκμεταλλεύσεων οι οποίοι δεν υιοθετούν εύκολα καινούργιες μεθόδους.

2. Πολιτικές για τις ορεινές και μειονεκτικές περιοχές σήμερα:

Στις ορεινές και μειονεκτικές περιοχές η επιδίωξη μεγιστοποίησης των γεωργικών αποδόσεων δεν θα πρέπει θεωρητικά να αποτελεί στόχο για την Ολοκληρωμένη Ανάπτυξη τους. Μια τέτοια προσέγγιση θα οδηγήσει σε αδιέξοδα που θα σχετίζονται με τη δυσκολία εύρεσης εργατικών χεριών, τη στιγμή που οι περιοχές αυτές διαρκώς εγκαταλείπονται, με τη δυσκολία διακίνησης των γεωργικών προϊόντων, άρα και την αμφίβολη εξασφάλιση ενός ικανοποιητικού γεωργικού εισοδήματος, αλλά και στην υποβάθμιση του ιδιαίτερα ευαίσθητου, εύθραυστου και ευάλωτου ορεινού περιβάλλοντος και των πολύτιμων οικοσυστημάτων του.

Η πολιτική για τις ορεινές και μειονεκτικές περιοχές αποτελεί από τα μέσα της δεκαετίας του 1970 συστατικό στοιχείο της γεωργικής διαρθρωτικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) και αναπόσπαστο τμήμα της γενικότερης πολιτικής για την ανάπτυξη της υπαίθρου μέχρι σήμερα.

Η πολιτική για τις ορεινές και μειονεκτικές περιοχές στηρίζεται αφενός στην αναγνώριση της πολύμορφης πραγματικότητας της ευρωπαϊκής υπαίθρου, με πληθώρα περιοχών που χαρακτηρίζονται από «φυσικά μειονεκτήματα» και αφετέρου στην ανάγκη για αντιστάθμιση των αρνητικών συνεπειών των εν λόγω μειονεκτημάτων στη λειτουργία των γεωργικών εκμεταλλεύσεων, μέσω της χορήγησης μιας ετήσιας εισοδηματικής ενίσχυσης (της «εξισωτικής αποζημίωσης»). Πρόκειται προφανώς για ένα μέτρο πολιτικής με σαφείς διαρθρωτικές, εισοδηματικές και χωρικές διαστάσεις.

Σήμερα υπάρχει έντονη κριτική και μεγάλη συζήτηση **ως προς την ανεπαρκή στόχευση των ενισχύσεων** προς τις περιοχές που αντιμετωπίζουν τον μεγαλύτερο κίνδυνο εγκατάλειψης των γεωργικών γαιών, καθώς και για τη μεγάλη διαφορά των κριτηρίων που χρησιμοποιούν τα κράτη μέλη για την οριοθέτηση των μειονεκτικών περιοχών

3. Η στρεμματική ενίσχυση στην Ελλάδα:

Η Ελλάδα θεωρητικά είναι από τις χώρες με τη μεγαλύτερη στρεμματική ενίσχυση, καθώς καταλαμβάνει τη 2^η θέση μετά τη Μάλτα και λαμβάνοντας περίπου 45 ευρώ/στρέμμα, όταν ο ευρωπαϊκός μέσος όρος υπολογίζεται σε 25 ευρώ/στρέμμα. Και ενώ με βάση αυτό το στοιχείο η Ελλάδα εμφανίζεται ως προνομιούχα χώρα της ΚΑΠ, τα επικαιροποιημένα οικονομικά στοιχεία της Ε.Ε. δείχνουν πως οι Έλληνες αγρότες λαμβάνουν πολύ λιγότερες ενισχύσεις σε σχέση με τους Λιθουανούς, Εσθονούς, Σλοβάκους, Λετονούς κ.α. **Ειδικά μάλιστα οι Σλοβάκοι αγρότες λαμβάνουν 25.620 ευρώ ανά εκμετάλλευση κατά μέσο όρο, την ώρα που στη χώρα μας το ποσό αυτό διαμορφώνεται στα 3.630 ευρώ και έτσι κατατάσσεται στην 22^η θέση της σχετικής κατάταξης στην ΕΕ των 28, ενώ η Σλοβακία βρίσκεται στη δεύτερη θέση.**

Ο λόγος που η Ελλάδα εμφανίζεται να βρίσκεται τόσο ψηλά στην στρεμματική ενίσχυση και τόσο χαμηλά στην επιδότηση ανά παραγωγό, έχει να κάνει με το γεγονός του κατακερματισμού και της μεγάλης διασποράς των Εκμεταλλεύσεων Γης, αφού μοιράζει την στρεμματική ενίσχυση σε 616.000 εκμεταλλεύσεις εκ των οποίων οι περισσότερες πολύ μικρές και μικρές σε μέγεθος.

Τα παραπάνω στοιχεία καταδεικνύουν πως με μόνο κριτήριο το στρεμματικό πριμ ειδικά οι ορεινές και μειονεκτικές περιοχές της χώρας μένουν έξω από την κούρσα της σύγκλισης, ενώ σαφώς απαιτούνται πρόσθετες πολιτικές ενίσχυσης με άξονα την ανά εκμετάλλευση ενίσχυση που προφανώς για τις ιδιαιτερότητες της ελληνικής γεωργίας είναι ένας πιο δίκαιος δρόμος.

4. Πρόταση για Ειδική Ανά Εκμετάλλευση Ενίσχυση σε αγρότες ορεινών και μειονεκτικών περιοχών.

Η πρόταση αφορά την άντληση κονδυλίου από τον Β' Πυλώνα της ΚΑΠ για την ενίσχυση με 5.000€ ανά εκμετάλλευση των οικονομικά ασθενέστερων αγροτών σε ορεινές και μειονεκτικές περιοχές που παρουσιάζουν χαμηλό κατά κεφαλήν εισόδημα, αλλά και δημογραφικό πρόβλημα.

Για την ενεργοποίηση Δικαιώματος στην **Ειδική Ανά Εκμετάλλευση Ενίσχυση** θα πρέπει να πληρούνται τα παρακάτω κριτήρια:

- Η εκμετάλλευση να βρίσκεται σε μία από τις φτωχότερες περιφέρειες της χώρας.
- Η εκμετάλλευση να βρίσκεται εντός νομού με ιδιαίτερα χαμηλό κατά κεφαλήν εισόδημα.
- Η εκμετάλλευση να μην ξεπερνά τα 20 στρέμματα.
- Η επιδοτούμενη έκταση να χρησιμοποιείται για μονοκαλλιέργεια.
- Το εισόδημα του αγρότη να μην ξεπερνά ετησίως το ποσό των 10.000 ευρώ.
- Να είναι ενεργός αγρότης.

5. Στόχοι και πλεονεκτήματα της Ειδικής Ανά Εκμετάλλευσης Ενίσχυσης

- Υποστήριξη και ενθάρρυνση της συνέχισης των οικογενειακών γεωργικών εκμεταλλεύσεων.
- Διατήρηση της γεωργίας και της οικονομικής δραστηριότητας σε ορεινές και μειονεκτικές περιοχές.
- Διατήρηση των θέσεων απασχόλησης.
- Ενισχύει τη βιωσιμότητα των γεωργικών εκμεταλλεύσεων των ορεινών και μειονεκτικών περιοχών
- Προωθεί την κοινωνική ένταξη, τη μείωση της φτώχειας και την οικονομική ανάπτυξη των ορεινών και μειονεκτικών περιοχών.
- Αποτελεί κίνητρο παραμονής του αγρότη στο χωράφι του.
- Προωθεί τη συντήρηση ειδικών καλλιεργειών που παρουσιάζουν ιδιαίτερα συγκριτικά πλεονεκτήματα στην αγορά και που συνδέονται με συγκεκριμένες ορεινές και μειονεκτικές περιοχές.
- Διατήρηση και παραγωγή αειφορικών συστημάτων.

Συμβατότητα προτεινόμενης παρέμβασης με το Ευρωπαϊκό Δίκαιο.

Η προτεινόμενη παρέμβαση είναι απολύτως συμβατή με την αποστολή και τις προτεραιότητες του δεύτερου πυλώνα της ΚΓΠ, όπως αυτές περιγράφονται στην σχετική ιστοσελίδα του Ευρωκοινοβουλίου.

Συγκεκριμένα έχουν καθοριστεί τρεις βασικές προτεραιότητες για την πολιτική αγροτικής ανάπτυξης:

1. ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της γεωργίας·
2. βιώσιμη διαχείριση των φυσικών πόρων και δράση για το κλίμα·
3. **επίτευξη ισόρροπης εδαφικής ανάπτυξης των αγροτικών οικονομιών και κοινοτήτων, συμπεριλαμβανομένης της δημιουργίας και της διατήρησης θέσεων απασχόλησης.**

Οι κύριοι αυτοί στόχοι μετουσιώνονται στις ακόλουθες έξι προτεραιότητες της ΕΕ για την πολιτική αγροτικής ανάπτυξης:

1. προώθηση της μεταφοράς γνώσεων στη γεωργία, τη δασοκομία και τις αγροτικές περιοχές·
2. ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας όλων των τύπων γεωργίας και της βιωσιμότητας των γεωργικών εκμεταλλεύσεων·
3. προώθηση της οργάνωσης της αλυσίδας τροφίμων και της διαχείρισης κινδύνων στη γεωργία·
4. αποκατάσταση, διατήρηση και ενίσχυση των οικοσυστημάτων που εξαρτώνται από τη γεωργία και τη δασοκομία·
5. προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων και στήριξη της μετάβασης σε μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και ανθεκτική στην κλιματική αλλαγή, στους τομείς της γεωργίας, των τροφίμων και της δασοκομίας·
6. **προώθηση της κοινωνικής ένταξης, της μείωσης της φτώχειας και της οικονομικής ανάπτυξης των αγροτικών περιοχών.**

Είναι σαφές πως η προτεινόμενη παρέμβαση καλύπτει τον τρίτο στόχο όπως αυτός μετουσιώνεται στην 6^η προτεραιότητα που αφορά την κοινωνική ένταξη, τη μείωση της φτώχειας και την ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών.

Παράλληλα, ο Ευρωβουλευτής Μίλτος Κύρκος κατά την προηγούμενη κοινοβουλευτική περίοδο και συγκεκριμένα στις 6. 6. 2016, είχε καταθέσει ερώτηση προς αρμόδια Επιτροπή του Ευρωκοινοβουλίου με θέμα ΚΑΠ και Καπνός, θέτοντας στην οποία διατύπωνε τα παρακάτω ερωτήματα:

— Υπάρχουν περιθώρια για την ενίσχυση των παραγωγών ανεξαρτήτως του παραγόμενου προϊόντος και υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται οι όροι περιβαλλοντικής προστασίας και ολοκληρωμένης διαχείρισης;

— Είναι δυνατή και σύμφωνη με τις προβλέψεις της νέας ΚΑΠ η απορρόφηση πόρων από ορεινές και μειονεκτικές περιοχές που παράγουν καπνό, όπως η Θράκη, μέσω της διαδικασίας που επιτρέπει σε κάθε κράτος μέλος να επιδοτήσει περιοχές της

επικράτειάς του από τους αδιάθετους πόρους, εφόσον κριθεί ότι επλήγησαν λόγω ανισοκατανομής;

Εδώ το link της σχετικής ερώτησης: https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/E-8-2016-004649_EL.html

Εξ' ονόματος της Επιτροπής ο κ. Hogan έδωσε την παρακάτω απάντηση:

Το σύστημα των ποσοτώσεων παραγωγής για τον καπνό καταργήθηκε το 2004 και οι περισσότερες άμεσες ενισχύσεις της ΕΕ χορηγούνται χωρίς καμία σύνδεση με συγκεκριμένο είδος ή όγκο παραγωγής.

Σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες της ΕΕ, οι εκτάσεις που προορίζονται για οποιοδήποτε είδος παραγωγής μπορεί να είναι επιλέξιμες για το καθεστώς βασικής ενίσχυσης που καθορίζεται στον τίτλο ΙΙΙ του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013(1), υπό τον όρο ότι ο γεωργός ενεργοποιεί τα δικαιώματα ενίσχυσης και συμμορφώνεται με τον ορισμό των «επιλέξιμων εκταρίων» (άρθρο 32 παράγραφος 2 στοιχείο α) του εν λόγω κανονισμού). **Τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν να χορηγήσουν πρόσθετη ενίσχυση στους γεωργούς των οποίων οι εκμεταλλεύσεις βρίσκονται σε περιοχές με φυσικά μειονεκτήματα που ορίζονται στο κεφάλαιο ΙV — άρθρα 48 και 49 του εν λόγω κανονισμού.**

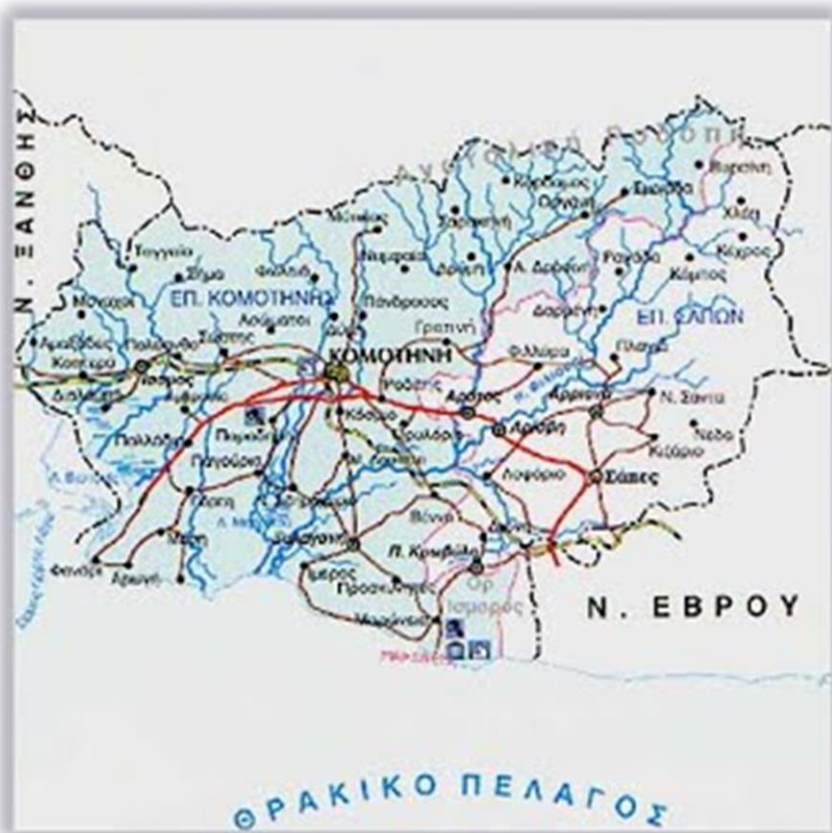
Τέλος, ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 για την αγροτική ανάπτυξη(2) επιτρέπει επίσης στα κράτη μέλη να χορηγούν ενισχύσεις σε περιοχές που αντιμετωπίζουν φυσικά ή άλλα ειδικά μειονεκτήματα.

Εδώ το σχετικό link: [Απάντηση στην ερώτηση E-004649/16](#)

Η απάντηση του κ. Hogan καθιστά σαφές πως παρεμβάσεις όπως αυτή που προτείνεται είναι απολύτως συμβατές με το Ευρωπαϊκό Δίκαιο και τα κράτη μέλη μπορούν να αναλάβουν πρωτοβουλίες για την επιπλέον ενίσχυση των ορεινών και μειονεκτικών περιοχών.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΝΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΣΤΟ ΝΟΜΟ ΡΟΔΟΠΗΣ

Γιατί ο Νομός Ροδόπης;

Η προτεινόμενη παρέμβαση θα μπορούσε να εφαρμοστεί πιλοτικά για τις ορεινές και μειονεκτικές περιοχές του Νομού Ροδόπης, καθώς πρόκειται για έναν από τους νομούς με τα πιο χαμηλά εισοδήματα στην Ελλάδα.

Το χαμηλότερο κατά κεφαλήν ΑΕΠ στην Ελλάδα το 2017 σημειώθηκε στην περιφέρεια της Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης (46%), στην Ήπειρο και το Βόρειο Αιγαίο(48%) και στη Δυτική Ελλάδα (49%). Ακολουθούν η Θεσσαλία(52%), η Κεντρική Μακεδονία (53%), η Πελοπόννησος (56%), η Κρήτη (57%), η Δυτική Μακεδονία(59%), η Στερεά και τα Ιόνια νησιά(62%) και το Νότιο Αιγαίο (72%).

Σύμφωνα με την ΕΛΣΤΑΤ(στοιχεία για το 2016) η περιφέρεια της Ανατολικής Μακεδονίας Θράκης είχε το χαμηλότερο κατά κεφαλήν ΑΕΠ στη χώρα. Η διαφορά μεταξύ της πλουσιότερης (Αττική) και της φτωχότερης (Ανατολική Μακεδονία Θράκη) περιφέρειας της χώρας είναι 6.337 ευρώ.

Επιπλέον, η EUROSTAT βρίσκει τέσσερις ελληνικές περιφέρειες στις 20 φτωχότερες στην ΕΕ.

Πρόκειται για τις:

1. Ανατολική Μακεδονία Θράκη (11^η θέση)
2. Ήπειρο (13^η θέση)
3. Βόρειο Αιγαίο (14^η θέση)
4. Δυτική Μακεδονία (17^η θέση)

Παράλληλα, οι φορολογικές δηλώσεις του 2018 (οικονομικό το 2017) δείχνουν πως 14 νόμοι της Ελλάδας δήλωσαν το χαμηλότερο εισοδήματα – κάτω από 9.000 ευρώ. Στην 6^η θέση βρίσκεται ο Ν. Ροδόπης με 8.623 ευρώ εισόδημα.

Λίστα:

1. • Ηλείας, 8.124 ευρώ
2. • Αιτωλοακαρνανίας, 8.416 ευρώ
3. • Καστοριάς, 8.460 ευρώ
4. • Ευρυτανίας, 8.525 ευρώ
5. • Πέλλας, 8.600 ευρώ
6. • Ροδόπης, 8.628 ευρώ
7. • Ζακύνθου, 8.639 ευρώ
8. • Πιερίας, 8.721 ευρώ
9. • Λακωνίας, 8.780 ευρώ
10. • Ξάνθης, 8.782 ευρώ
11. • Σερρών, 8.850 ευρώ
12. • Κεφαλληνίας, 8.875 ευρώ
13. • Θεσπρωτίας, 8.893 ευρώ
14. • Ημαθίας, 8.917 ευρώ.

Για την Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης στην Ευρώπη

Με πρόσφατη ερώτηση η Ευρωβουλευτής Μαρία Σπυράκη έφερε το θέμα στο ευρωκοινοβούλιο, αφού στην Περιφέρεια της Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης υπάρχουν πολλές μικρές αγροτικές εκμεταλλεύσεις, με έκταση μικρότερη από 10 στρέμματα, οι οποίες αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα βιωσιμότητας.

Παρακάτω η σχετική ερώτηση:

Ερώτηση προτεραιότητας με αίτημα γραπτής απάντησης P-004604/2019

προς την Επιτροπή

Άρθρο 138 του Κανονισμού

Maria Spyraiki

Θέμα: Ενισχύσεις αγροτών στην περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης

Οι ενισχύσεις στους γεωργούς των περιφερειακών, ορεινών, απομακρυσμένων και άλλων μειονεκτουσών περιοχών θα πρέπει να συμβάλλουν, μέσω της διαρκούς εκμετάλλευσης των γεωργικών περιοχών, στη διατήρηση της οικονομικής δραστηριότητας της υπαίθρου. Στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης υπάρχουν πολλές μικρές αγροτικές εκμεταλλεύσεις, με έκταση μικρότερη από 10 στρέμματα, οι οποίες αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα βιωσιμότητας. Επιπρόσθετα, κατά την κατανομή των διαθέσιμων κοινοτικών πόρων με κριτήριο την εδαφική έκταση της εκμετάλλευσης οι μικροί αυτοί κλήροι λαμβάνουν πολύ μικρά ποσά ενισχύσεων που δεν δύνανται να στηρίξουν τη δραστηριότητά τους.

Έχοντας υπόψη ότι η Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης είναι μία από τις φτωχότερες ευρωπαϊκές περιφέρειες και δεδομένου ότι μεγάλο τμήμα του πληθυσμού της βιοπορίζεται από τη γεωργία,

ερωτάται η Ευρωπαϊκή Επιτροπή:

1 Υπάρχει —ή θα μπορούσε να υπάρξει— επιχορήγηση, μέσω της ΚΓΠ, και ειδικότερα από τον δεύτερο πυλώνα, για την καταπολέμηση των περιφερειακών ανισοτήτων, που να επικεντρώνεται στον μικρό κλήρο με στόχο τη στήριξη του εισοδήματος για αγρότες μειονεκτουσών, ορεινών και ημιορεινών περιοχών;

2 Θα μπορούσε να χορηγηθεί πρόσθετη ενίσχυση από το κράτος μέλος στους αγρότες με μικρόκλήρο που αντιμετωπίζουν φυσικά ή άλλα ειδικά μειονεκτήματα;

Η απάντηση του κ. Wojciechowski εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, αφήνει σαφή περιθώρια για την εφαρμογή της Ειδικής ανά Εκμετάλλευσης Ενίσχυσης στο Ν. Ροδόπης όπως περιγράφεται στην παρούσα πρόταση, καθώς αναφέρει χαρακτηριστικά:

[...]το ελληνικό ΠΑΑ 2014-2020 περιλαμβάνει επενδυτική στήριξη για την ανάπτυξη μικρών γεωργικών εκμεταλλεύσεων, με κατώτατο όριο χαμηλότερο από εκείνο που έχει καθοριστεί για τα γενικά επενδυτικά μέτρα στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις, για μια πιο εστιασμένη στόχευση των μικρών επενδύσεων. Το ελληνικό ΠΑΑ στηρίζει επίσης τη μεταποίηση και εμπορία τοπικών προϊόντων μέσω έργων τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων, παρέχοντας πρόσθετο εισόδημα για τα γεωργικά νοικοκυριά.[...]

Κόστος προτεινόμενης παρέμβασης στο Ν. Ροδόπης

Από την μηχανογραφική επεξεργασία των Ενιαίων Αιτήσεων Ενίσχυσης έτους 2019 στον ΟΠΕΚΕΠΕ για την ΠΕ ΡΟΔΟΠΗΣ, προκύπτουν τα παρακάτω στοιχεία:

Ο αριθμός των αιτήσεων με συνολική δηλωθείσα έκταση ≤ 1 ha (10 στρέμματα) είναι 1934, ενώ αφορούν έκταση 1.284,67 ha.

Από αυτές σε ορεινή/μειονεκτική δηλώνουν οι 534 με αντίστοιχη έκταση 348,95 ha.

- Αν η προτεινόμενη παρέμβαση εφαρμοστεί για το σύνολο των εκμεταλλεύσεων που βρίσκονται σε ορεινές και μειονεκτικές περιοχές και έχουν έκταση ≤ 1 ha το κόστος ανέρχεται στα:

2.670.000€ (534 εκμεταλλεύσεις × 5.000€)

- Αντίστοιχα αν η προτεινόμενη παρέμβαση εφαρμοστεί για όλες τις εκμεταλλεύσεις του Ν. Ροδόπης με έκταση ≤ 1 ha το κόστος ανέρχεται στα:

9.670.000€ (1934 εκμεταλλεύσεις × 5.000€)

ΠΡΟΣΟΧΗ:

1. Το παραπάνω κόστος υπολογίζεται εδώ με μόνο κριτήριο την έκταση και όχι τα υπόλοιπα κριτήρια που αναφέρονται παραπάνω (εισόδημα αγρότη, μονοκαλλιέργεια κ.α) που σημαίνει πως τελικά μπορεί να είναι σημαντικά χαμηλότερο.
2. Για την Ειδική Στρεμματική Ενίσχυση αντλούνται κονδύλια από τον Β' Πυλώνα της ΚΑΠ και προτείνεται να λειτουργεί σαν πρόσθετη ενίσχυση. Επομένως, προστίθεται στην ανά στρέμμα στρεμματική ενίσχυση (περίπου 45€/στρέμμα) που ήδη δίνεται στους αγρότες.

